θωϊή et ἀθώϊος, quorum usus apud Iones constabat. Eodem igitur modo docuit magister ᾖα scribendum esse ex ἤϊα, et ᾖσαν ex ἤϊσαν. Quas turbas dederit vetus scriptura HCAN, ΠΑΡΗCAN sim. pro ᾖσαν, παρῇσαν cet. alias diligenter demonstravimus, quare nunc quidem verbum non amplius addo.

C. G. COBET.

(*Continuabitur*).

LOCUS IN ACTIS APOSTOLORUM VII. 20. TENTATUS.

Quo saepius in Actis Apostolorum VII. 20. relego verba Stephani: ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ, eo magis mihi confirmatur suspicio eam scripturam quamquam unanimi librorum Mss. consensu nixam tamen mendosam esse et vitium alere ex antiquissimo scribae errore natum. In re tam aperta et in tanta sententiae simplicitate magna me spes tenet fore ut alii quoque vulgatae lectionis difficultatem sentiant, quam ubi viderint omnem sanam interpretationem respuere et nodum esse inextricabilem, aequis animis laturos esse confido, si abiecto vetere scribae errore ipsam scriptoris manum coniectando reperire studeam. Mendosum est ACTЄIOC, in quo quid lateat ita quaerendum est ut primum sententiae loci ratio habeatur et restituatur id quod unice reliquis Stephani verbis conveniat, deinde ut quid requirat loquendi usus doceatur, denique ut palaeographice demonstretur quomodo ex antiqua et proba lectione veteris scribae errore vulgata scriptura nasci potuerit. Mendosum esse ACTЄIOC demonstrant eruditorum interpretationes ad unam omnes cum certo et perpetuo Graecitatis usu pugnantes, ut in loco corrupto fieri necesse est, quem nemo potest interpretari nisi ut aliquid comminiscatur ac fingat de suo ab

reliquorum omnium perpetuo usu abhorrens. Quo sensu Graece dicatur ἀϛεῖος et παιδίον ἀϛεῖον nemini dubium esse potest. Ἀϛεῖος semper et ubique est *lepidus*, *venustus*, *elegans*, et ἀϛεῖον παιδίον est quem *scitum puerum* Romani appellant, ut obstetrix apud Terentium in Andria III. 2. 6:

Per ecastor scitus puer *est natus Pamphilo.*

Unum tantum Graecum testem producam plane idem dicentem. Aristaenetus in Epist. I. 19. pag. 91. Boiss. ita scribit: τῆς Εἰλειθυίας ἐν καιρῷ ἐπιϛάσης τίκτει παιδίον ἀϛεῖον, νὴ τὰς Χάριτας. Hanc autem vocabuli ἀϛεῖος significationem unicam verba Stephani non admittunt, neque ἀϛεῖος cum dativo τῷ θεῷ coniungi ullo modo potest. Quid igitur Stephanus dixerat? Nempe non ACTЄIOC, sed ΔЄKTOC, καὶ ἦν δεκτὸς τῷ θεῷ, plane eodem sensu, quo scriptor idem in eodem libro (X. 35.) dixit: οὐκ ἔϛι προσωπολήπτης ὁ θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην ΔЄKTOC αὐτῷ ἐϛίν. Noli mirari quo pacto ΔЄKTOC in ACTЄIOC abierit. In unciali veterum Codicum scriptura oculis discerni non potest, nisi ab eo qui hoc agat et Graece sciat, utrum A an Δ, Є an C, K an IC, I an T scriptum sit. Itaque illa litterarum elementa passim in omnibus Graecorum libris confusa esse certis exemplis videmus. Paucissima vide de multis. ΔЄ et AC confusa sunt et alibi et in versiculo Teleclidis apud Photium v. Σεῖσαι·

ἀλλ' ὦ πάντων δὲ τῶν λῷϛοι σεῖσαι καὶ προσκαλέσασθαι
παύσασθε δικῶν ἀλληλοφάγων.

Suidas olim haec fideliter e Photio describens reperit idem vitium δὲ τῶν, quod simul metrum iugulat et sententiam. Porsonus vidit in ΔЄTΩN latere ACTΩN, ὦ πάντων ἀστῶν λῷϛοι σεῖσαι. Confundi K et IC saepissime ipsi ostendimus in *Variis* et *Novis Lectionibus.* Pauci philologi nesciunt Athenaei ridiculum errorem, qui aliud agens pro CICTΦOC legit σκύφος apud Ephorum de Dercylida hominum callidissimo haec scribentem: ἦν γὰρ οὐδὲν ἐν τῷ τρόπῳ Λακωνικὸν οὐδ' ἁπλοῦν ἔχων ἀλλὰ πολὺ τὸ πανοῦργον καὶ τὸ θηριῶδες. διὸ καὶ σκύφον (imo vero CICTΦON, Σίσυφον) αὐτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσηγόρευον. Inspice locum ipsum in libro XI. p. 500 C. et ipsius Athenaei hunc turpissimum errorem esse videbis. Ne umbra

dubitationis supersit audi Xenophontem, qui cum Dercylida in Asia fuit (Hellen. III. 1. 8): Δερκυλίδας ἄρξων ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ϛράτευμα, ἀνὴρ δοκῶν εἶναι μάλα μηχανητικός (urbane pro πανοῦργος). καὶ ἐπεκαλεῖτο δὲ Σίσυφος. Quis igitur scribas mirabitur scribere Ἄκωπος pro Αἴσωπος, Ἐκίδωρος pro Εἰσίδωρος, ἐρκτικός pro ἐριστικός, aut contra λαίσωνες pro Λάκωνες, εἷς ὤν pro ἑκών, ἴσαι pro καί, πλεῖϛος pro πλεκτός? Quid facias Hesychio eruditissimo (ut aiunt) grammatico, qui bona fide dedit:

Κεῖσθαι: ὑποκεῖσθαι ἐνέχυρα.
Κεισιβδηλευμένοι: νωθροί.
Κείσομαι: τεθήσομαι.

pro Κεκιβδηλευμένοι: νόθοι. Palmam stultitiae praeripuit omnibus scriba qui *ursum* (ἄρκτον) in *virum optimum* (ἄριστον) convertit, Conf. *Var. Lectt.* p. 124. Apud Menandrum aliquis ad vinosam anum ita dixerat:

ἦν τἄλλα δ' ἧς ἄμεμπτος ἕκτην ἐπὶ δέκα
Βοηδρομιῶνος ἐνδελεχῶς ἄξεις ἀεί,

namque illis temporibus, teste Plutarcho in Phocione cap. 6, Chabrias populo παρεῖχεν οἰνοχόημα καθ' ἕκαϛον ἐνιαυτὸν τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Βοηδρομιῶνος. Scin quid scribae dederint? εἰς τὴν ἐπὶ δέκα, vid. *Nov. Lectt.* p. 13. Frequentius etiam T et I inter se permiscentur, ut apud Hesychium est Ἀναστπάσιον pro Ἀνάσπαστον, et Ἱέρας: σημεῖον pro Τέρας, et Ἱέρενα: ἁπαλά pro Τέρενα, et contra Ταχή: βοή pro Ἰαχή, et ubi non occurrunt similia? Itaque IC in TЄ convertitur et contra, ut apud Lucianum ICONHKЄN in libris erat pro TЄΘNHKЄN in ridiculo Dionysii versiculo:

Δωρὶς τέθνηκεν ἡ Διονυσίου γυνή.

vid. *Var. Lectt.* p. 125. Sed quid ego plura huiusmodi congero? Malo locum ostendere ubi iterum ACTЄIOC et ΔЄKTOC a scribis confusa sunt. Apud Alciphronem III. 70. parasitus qui se rure abdiderat aliquanto post vitae rusticae pertaesus in urbem revertitur, sed (inquit) οὐκέθ' ὁμοίως ΔЄKTOC οὐδὲ χαρίεις ἐδόκουν. ΔЄKTOC neque rei convenit, neque Atticis usitatum vocabulum est. Emenda: οὐκέθ' ὁμοίως ἀστεῖος οὐδὲ χαρίεις ἐδόκουν.

C. G. C.